

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa w języku polskim: **Psychologia niepełnosprawności i rehabilitacji**

Nazwa w języku angielskim: **Psychology of disability and rehabilitation**

Karta przedmiotu ważna od roku akademickiego: **2023/2024**

Kierunek studiów: **Psychologia**

Poziom studiów: **Jednolite studia magisterskie**

Forma studiów: **Niestacjonarna**

Profil: **Praktyczny**

Specjalność: **Psychologia dziecka i rodziny**

Język wykładowy: **Polski**

Jednostka prowadząca: **Wydział Nauk Społecznych i Technicznych**

Prowadzący: **dr Renata Socha, mgr Agnieszka Jastrzębska**

OBCIĄŻENIE STUDENTA

	Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Projekt	Laboratorium
Liczba godzin zajęć dydaktycznych organizowanych przez Uczelnię	18		12		
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta	75		50		
Forma zaliczenia	egzamin		zaliczenie z oceną		
Liczba punktów ECTS	3		2		

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

CELE PRZEDMIOTU	
C1.	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z problematyką funkcjonowania psychospołecznego osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.
C2.	Poznanie podstawowych prawidłowości rozwojowych w kontekście niepełnosprawności sensorycznej, intelektualnej i fizycznej, jako podstawa dla budowania praktycznego programu psychologicznych oddziaływań terapeutycznych.
C3.	Nabycie umiejętności wspomagania rozwoju osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.
C4.	Rozwijanie świadomości ograniczeń i typowych błędów, które mogą pojawiać się w pracy psychologa z osobami z niepełnosprawnością, a także rozumienie potrzeby nieustannego doskonalenia swoich kompetencji.

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ – PEU

Z zakresu wiedzy:

PEU_W01	Student posiada wiedzę o funkcjonowaniu osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Zna mechanizmy patologizacji rozwoju osób z niepełnosprawnością. Zna psychologiczne podstawy oddziaływań wspierających osoby z niepełnosprawnością.
PEU_W02	Posiada wiedzę obejmującą zagadnienia związane z pojęciem zdrowia i niepełnosprawności, przystosowania i nieprzystosowania, rozwoju harmonijnego i dysharmonijnego.

Z zakresu umiejętności:

PEU_U01	Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu psychologii osób z niepełnosprawnością w celu interpretacji funkcjonowania jednostki.
PEU_U02	Potrafi wykorzystywać wiedzę psychologiczną w celu wyznaczania kierunków działań wspierających (rewalidacyjnych i terapeutycznych).
PEU_U03	Potrafi opracować założenia indywidualnego programu wsparcia dla osób z niepełnosprawnością.

Z zakresu kompetencji społecznych:

PEU_K01	Student ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności, rozumie konieczność stałego kształcenia się w zakresie psychologii rehabilitacyjnej osób z niepełnosprawnością. Potrafi współpracować w grupie specjalistów w celu wspomaganie rozwoju osób z niepełnosprawnością. Posiada kompetencje interpersonalne niezbędne do prowadzenia zindywidualizowanych oddziaływań wobec osób z niepełnosprawnością.
----------------	--

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć – WYKŁAD		Liczba godzin
W1	Wprowadzenie do przedmiotu.	0,5
	Niepełnosprawność – ogólne wprowadzenie: klasyfikacje medyczne i modele niepełnosprawności	1,5
W2	Segregacja, integracja, inkluzja – w kontekście kształcenia i partycypacji społecznej	2
W3	Niepełnosprawność intelektualna – epidemiologia, etiologia, klasyfikacja, potrzeby psychologiczne i przebieg rozwoju w kontekście rodzinnym i społecznym	2
W4	Wybrane zespoły genetyczne – specyfika funkcjonowania i rozwoju	2
W5	FAS – jako najczęściej występująca przyczyna niepełnosprawności intelektualnej	2
W6	Niepełnosprawność sensoryczna – rodzaje, klasyfikacje, potrzeby psychologiczne i przebieg rozwoju w kontekście rodzinnym i społecznym. Niepełnosprawność fizyczna - klasyfikacje, potrzeby psychologiczne i przebieg rozwoju w kontekście rodzinnym i społecznym	2
W7	Choroby przewlekłe przyczyną niepełnosprawności.	2
W8	Adaptacja do niepełnosprawności w kontekście potrzeb i możliwości realizacji zadań rozwojowych	2
W9	Psychologia rehabilitacyjna wobec problemów osób z niepełnosprawnością i ich rodzin	2
Razem		18
Forma zajęć – KONWERSATORIUM		Liczba godzin
K1	Wprowadzenie do przedmiotu	0,5
K1	Niepełnosprawność, rehabilitacja, rewalidacja – konceptualizacja pojęć w odniesieniu do współczesnych koncepcji psychologicznych.	1,5

K2	Społeczny odbiór osób z niepełnosprawnością. Stereotyp osoby z niepełnosprawnością, substereotypy osób z poszczególnymi rodzajami niepełnosprawności, autostereotypy i schemat siebie u osób z niepełnosprawnością – przegląd badań krajowych i zagranicznych	2
K3	Proces stawiania się osobą z niepełnosprawnością – specyfika sytuacji psychologicznej osoby nagle vs. stopniowo tracącej zdrowie i sprawność w biegu życia.	2
K4	Praca projektowa: Razem łatwiej – cykl specjalistycznych szkoleń dla otoczenia osób niepełnosprawnych. Skuteczna Aktywność- warsztaty społeczno- psychologiczne. Otworzyć Nowe Drogi”	2
K5	Psychologiczna sytuacja osób z niepełnosprawnością – przegląd i analiza badań krajowych i zagranicznych dotyczących wybranych obszarów funkcjonowania osób z różnymi typami dysfunkcji. Seks a niepełnosprawność	2
K6	Zaliczenie przedmiotu	2
Razem		12

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	
1.	Prezentacja treści z wykorzystaniem multimedialnych
2.	Dyskusja dydaktyczna, praca w grupach
3.	Praca własna: praca z książką, artykułem
4.	Rozwiązywanie problemów praktycznych

METODY I FORMY OCENY
OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Formy oceny (F lub P)*	Numer efektu uczenia się (przedmiotowego)	Metody oceny osiągnięcia efektu uczenia się
F	PEU_W01, PEU_W02, K_K01	obserwacja aktywności studenta w czasie zajęć; ocena przygotowania i udziału w dyskusji
F	PEU_U01, PEU_U02, PEU_U03, PEU_K01	udział w dyskusji; praca w grupach
P	PEU_W01, PEU_W02, PEU_U01, PEU_U02, PEU_U03, PEU_K01	zaliczenie z oceną w formie pisemnej lub ustnej, egzamin w formie pisemnej i/lub ustnej

*F – ocena formująca (w trakcie semestru), P – ocena podsumowująca (na koniec semestru)

KRYTERIA OCENY
OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Nr PEU	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
PEU_W01	Student posiada wiedzę o funkcjonowaniu osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.	Student posiada wiedzę o funkcjonowaniu osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Zna mechanizmy patologizacji rozwoju osób z niepełnosprawnością.	Student posiada wiedzę o funkcjonowaniu osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Zna mechanizmy patologizacji rozwoju osób z niepełnosprawnością. Zna psychologiczne podstawy

			oddziaływań wspierających osoby z niepełnosprawnością
PEU_W02	Posiada wiedzę obejmującą zagadnienia związane z pojęciem zdrowia i niepełnosprawności.	Posiada wiedzę obejmującą zagadnienia związane z pojęciem zdrowia i niepełnosprawności, przystosowania i nieprzystosowania.	Posiada szeroką wiedzę obejmującą zagadnienia związane z pojęciem zdrowia i niepełnosprawności, przystosowania i nieprzystosowania, rozwoju harmonijnego i dysharmonijnego.
PEU_U01	Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu psychologii osób z niepełnosprawnością.	Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu psychologii osób z niepełnosprawnością w celu interpretacji funkcjonowania jednostki.	Posiada i potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu psychologii osób z niepełnosprawnością w celu interpretacji funkcjonowania jednostki i tworzenia programu wsparcia.
PEU_U02	Potrafi wykorzystywać wiedzę psychologiczną w celu wyznaczania kierunków działań wspierających.	Potrafi wykorzystywać wiedzę psychologiczną w celu wyznaczania kierunków działań wspierających zarówno rewalidacyjnych jak i terapeutycznych.	W sposób umiemy i skuteczny potrafi wykorzystywać wiedzę psychologiczną w celu wyznaczania kierunków działań wspierających (rewalidacyjnych i terapeutycznych).
PEU_U03	Potrafi opracować założenia indywidualnego programu wsparcia dla osób z niepełnosprawnością	Potrafi opracować założenia indywidualnego programu wsparcia dla osób z niepełnosprawnością z uwzględnieniem różnych form wsparcia.	Potrafi opracować założenia indywidualnego programu wsparcia dla osób z niepełnosprawnością z uwzględnieniem różnych form wsparcia i ewaluacją.
PEU_K01	Student ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności, rozumie konieczność stałego kształcenie się w zakresie psychologii rehabilitacyjnej osób z niepełnosprawnością.	Student ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności, rozumie konieczność stałego kształcenie się w zakresie psychologii rehabilitacyjnej osób z niepełnosprawnością. Potrafi współpracować w grupie specjalistów w celu wspomagania rozwoju osób z niepełnosprawnością.	Student ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności, rozumie konieczność stałego kształcenie się w zakresie psychologii rehabilitacyjnej osób z niepełnosprawnością. Potrafi współpracować w grupie specjalistów w celu wspomagania rozwoju osób z niepełnosprawnością. Posiada kompetencje interpersonalne niezbędne do prowadzenia zindywidualizowanych oddziaływań wobec osób z niepełnosprawnością

LITERATURA PODSTAWOWA
Kowalik S., 2018, Stosowana psychologia rehabilitacji, Warszawa, Wyd. Scholar
Stepulak M.Z., 2018, Światło i dźwięki psychologiczne i interdyscyplinarne uwarunkowania niepełnosprawności sensorycznej, WSEI Lublin
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA
Prigatano G., 2009, Rehabilitacja neuropsychologiczna. Warszawa, PWN
ŹRÓDŁA ELEKTRONICZNE
Portale branżowe

**MACIERZ POWIĄZANIA
EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU PSYCHOLOGIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I
REHABILITACJI PSYCHOLOGICZNYCH Z EFEKTAMI UCZENIA SIĘ NA KIERUNKU
PSYCHOLOGIA**

Przedmiotowy efekt uczenia się	Odniesienie przedmiotowego efektu do efektów uczenia się zdefiniowanych dla kierunku studiów i specjalności	Cele przedmiotu	Treści programowe	Numer narzędzia dydaktycznego
PEU_W01	K_WI01, K_WI04	C1, C2 ,C3	W1, W2, W3, W4	1-4
PEU_W02	K_WI10, K_WI12	C1, C2 ,C3	W5, W6, W7, W8, W9	1-4
PEU_U01	K_U02, K_U03	C3, C4,	K1, K2	1-4
PEU_U02	K_U05, K_U06, K_U13	C3, C4,	K3, K4	1-4
PEU_U03	K_U08, K_U10, K_U11	C3, C4,	K5, K6	1-4
PEU_K01	K_K01, K_K06, K_K07	C4	K6	1-4